Тринадесета Международна олимпиада по лингвистика

Благоевград (България), 20-24 юли 2015 г.

Решения на задачите от индивидуалното състезание

Задача №1. науатл:

- 1: cë, 2: öme, 3: ëyi, 4: nähui;
- 5: mäcuilli, 10: mahtlactli, 15: caxtölli;

$$\bullet \ \alpha \times 20^{\beta}, 1 \leq \alpha \leq 5, 1 \leq \beta \leq 3 \colon \begin{vmatrix} \alpha \\ 1 \colon & ceM \\ 2 \colon & \ddot{o}m \\ 3 \colon & y\ddot{e} \\ 4 \colon & n\ddot{a}uh \\ 5 \colon & m\ddot{a}cuil \end{vmatrix} - \begin{vmatrix} 20^{\beta} \\ 20 \colon & p\ddot{o}hualli \\ 400 \colon & tzontli \\ 8000 \colon & xiquipilli \end{vmatrix}$$

• 7: chicöme;

•
$$\gamma + \delta$$
, $\left\{ \begin{array}{l} \gamma \in \{10,15\}, 1 \leq \delta \leq 4 \\ \gamma = \alpha \times 20^{\beta}, 1 \leq \delta < 20^{\beta} \end{array} \right\}$: $\boxed{\gamma}$ - oM - $\boxed{\delta}$, $M = \left\{ \begin{array}{ll} m & \text{пред } m, \ p \ \text{или гласна}; \\ n & \text{в другите случаи.} \end{array} \right.$

арамба:

- 1: ngámbi, 2: yànparo, 3: yenówe, 4: asàr, 5: tambaroy, 6: nimbo;
- $\alpha \times 6, 2 \le \alpha \le 5$: $\boxed{\alpha}$ tàxwo;
- $6^2 = 36$: fete, $6^3 = 216$: tarumba, $6^4 = 1296$: ndamno, $6^5 = 7776$: weremeke;
- $\alpha \times 6^{\beta}, 2 \leq \beta : \boxed{\alpha} \boxed{6^{\beta}};$
- $\alpha \times 6^{\beta} + \delta, 0 < \delta < 6^{\beta}$: $\alpha \times 6^{\beta}$ δ .

Тринадесета Международна олимпиада по лингвистика (2015). Решения на задачите от индивидуалното състезание

$$\begin{array}{rcl}
3 \times 400 + 4 \times 20 + (15 + 1) \\
1296 & = 1296
\end{array} \tag{13}$$

$$\begin{array}{rcl}
^{1 \times 400 + 1 \times 20 + (10 + 2)} & & ^{2 \times 216} \\
432 & = & 432
\end{array} \tag{14}$$

$$\begin{array}{rcl}
^{1 \times 400} & & ^{216 + 5 \times 36 + 4} \\
400 & = & 400
\end{array} \tag{15}$$

$$8000 = 8000 \tag{16}$$

- (b) $42 = 2 \times 20 + 2$: $\ddot{o}m$ - $p\ddot{o}hualli$ -om- $\ddot{o}me$;
  - $494 = 1 \times 400 + 4 \times 20 + 10 + 4$: cen-tzontli-on-näuh-pöhualli-om-mahtlactli-on-nähui.
- (c) 43 = 36 + 6 + 1: fete nimbo ngámbi;
  - $569 = 2 \times 216 + 3 \times 36 + 4 \times 6 + 5$: yànparo tarumba yenówe fete asàr tàxwo tambaroy.

Задача №2. Строеж на глаголната форма:

- I. **me-**: утвърдителна форма, сег. вр., изявително наклонение,
  - КОРЕН,
  - -**ре** 'наистина', -**fe** 'правя се', -**f** 'мога', -**n** инфинитив.

В тази част на думата:

- 1. $C + -C > C \ni C (de + -f + -n > de-f-\ni -n, me- + b \ni b + -pe > me-b \ni b-\ni -pe)$.
- 2. Ударението пада на последната сричка, ако тя е затворена, иначе на предпоследната (**defən** > **defən**, **mešxepe** > **mešxépe**).
- 3. $C\acute{e}C(C)e > C\acute{a}C(C)e$ (méšxe > mášxe, mešxépe > mešxápe).
- II. $|-\mathbf{x}\mathbf{e} \mathbf{m}\mathbf{h}|$. ч., $-\mathbf{t} \mathbf{m}\mathbf{u}\mathbf{h}$. вр., $-\mathbf{m}\mathbf{e} \mathbf{y}$ словно наклонение, $-\dot{\mathbf{q}}\mathbf{e}\mathbf{m} \mathbf{m}$ отрицателна форма.

Отговори:

(a) zeģén xans

medéf mosce da uwe medáfe npasu ce, че шие səfən mosa da sopя megwəš'ə̂?e говори

mebéb *nemu*

(b) centχwéfme aко може да се плъзга šxáfexeqem не се правят, че ядат bəbéft можеше да лети

šxet ядеше

tәg^wәrәg^wәрете ако наистина трепери

(c) mádexe шият

mebəbəfexe правят се, че летят sə́pet наистина гореше šxéfq̀əm не може да яде gwəš'ə́?exeme ако говорят meʒáq̀exe хапят

Задача №3.

- (а) 1. Първата буква остава както е.
  - 2. h и w се изтриват.
  - 3. Всички съгласни букви се заменят с цифри (букви, чиито най-често срещани произношения са подобни, се групират):

	bpv (f)	cgjkqs (xz)	dt	l	mn	r
Γ	1	2	3	4	5	6

- 4. Две или повече еднакви цифри поред се съкращават до една.
- 5. Всички гласни (a, e, i, o, u, y) се изтриват.
- 6. Оставят се само първите три цифри или се добавят нули в края, за да станат една буква и три цифри в кода.
- (b) Allaway: A400, Anderson: A536, Ashcombe: A251, Buckingham: <u>B</u>252, Chapman: C155, Colquhoun: C42<u>5</u>, Evans: <u>E</u>152, Fairwright: <u>F</u>623, Kingscott: <u>K</u>523, Lewis: L200, Littlejohns: L342, Stanmore: S356, Stubbs: S312, Tocher: T260, Tonks: T520, Whytehead: <u>W</u>330.
- (c) Ferguson: F622, Fitzgerald: F326, Hamnett: H530, Keefe: K100, Maxwell: M240, Razey: R200, Shaw: S000, Upfield: U143.

Задача №4. Правила:

- Словоред: V P (S/O); S/O P V Poss, V P Poss; S Poss.
- ullet V = глагол (мин. вр. o бъд. вр.: -bi o -ba, $\emptyset$ o -jba).
- S = подлог (съществително). Подлогът на преходен глагол получава окончанието -ni.
- О = допълнение (съществително).
- P = местоимения (подлог + допълнение) + време:
  - подлог:
    - * 1-во л. ngV-,
    - * 2-ро л. *nyV*-.

* 3-то л.
$$\left\{ egin{array}{ll} \mbox{непреходен глагол:} & gV- \\ \mbox{преходен глагол:} & \left\{ egin{array}{ll} \mbox{мъжки род} & gVnV- \\ \mbox{женски род} & ngVyV-; \end{array} \right. \end{array} \right.$$

- допълнение: 1-во л. -ngV, 2-ро л. -nyV, 3-то л. $-\emptyset$;
- V са гласни звукове (мин. вр.: $i, \ ..., \ i, \ a$; бъд. вр.: $u, \ ..., \ u$).

$$ullet$$
 Poss $=$ притежаемо: $\left\{egin{array}{ll} `+\ ': & -ngu \ `-\ ': & -wa \end{array}
ight\} \left\{egin{array}{ll} \hline
m притежател \ \hline
m мъжки род: & -ji \
m женски род: & -nya \end{array}
ight\}$

- (a) 1. Alayulujba nguyunyu bungmanyani. Старицата ще те намери.
  - 2. Yagu gininya. Той те остави.
  - 3. Janji darrangguwaji. Кучето няма пръчка.
  - 4. Ngirra nya alanga. Ти открадна момичето.
  - 5. **Daguma nyinga.** Ти ме удари.
  - 6. Dirragbi ga balamurrungunya. Тя скочи с копието.
- (b) 7. Ти ще ме оставиш. *Yagujba nyungu*.
  - 8. Лекарят спа. Gulugbi ga ngunybulugi.
  - 9. Мъжът ще избяга с парите. Juwa gu bardba gijilulunguji.
  - 10. Той ще открадне кучето. Ngirrajba gunu janji.
  - 11. Момичето те видя. Ngajbi ngiyinya alangani.

Задача №5.

(a)
$$(\circ)^{\frac{\circ\circ}{\varpi}\frac{\circ\circ}{\varpi}} \circ \frac{\circ\circ}{\varpi}\frac{\circ\circ}{\varpi}$$
, $\circ = V (\mathbf{a}, \mathbf{e}, \mathbf{i}, \mathbf{o}, \mathbf{u})$
 $\circ = VV (\mathbf{aa}, \mathbf{ee}, \mathbf{ii}, \mathbf{oo}, \mathbf{uu})$

×	$\mathbf{rood}$	daa-	maa—ciil		is—:	war	36.	(b)
	taan	daag-	wa-	yaad	dir mi-		37.	
	diye	duu-	ka	daad	laba-		38.	
×	hiye	daa-	aad	na-d	ka jan-		39.	
	kaa	deris-	yo	ga i-	adi-		40.	
	yoo	mari-	ka	xaar-	diga-		41.	
×	raac	lo di-	yo doo-		iid i-	c	42.	
×	darka	neen	kee-	ma l	noo-		43.	
×	yaan	mi-	yaa	yaa-	la de-	ka-	44.	
1/	baan	qaa-	dan-	kaa	xuun	wu-	45.	